

Comentariul operei Povestea lui Harap-Alb scrisa de Ion Creanga - a doua parte

Schema narativa este, desigur, complexa antrenand variate personaje intr-un conglomerat de fapte remarcabile, care fac din "Povestea lui Harap-Alb", un scurt roman fantastic in care toate elementele au reversul lor real, traductibil" (Al. Piru).

Tipice basmului sunt si motivele numeroase, superbe in noul lor vesmant al carui creator este meticulosul Creanga motivul fiului mezin care, in pofida aparentelor, se dovedeste cel mai destoinic, al imparatului fara urmasi care sa-i duca numele si grijile imparatiei mai departe, al batranei deghizate in cersetoare care il ajuta pe cel stiamtorat, al gazelor (albine si furnici) personificate si al calului nazdravan hranit cu jar, nu sunt nicicum ignorante, fiind un motiv esential, cele trei (uneori mai multe) probe dificile din care eroul va iesi victorios, pedepsind astfel raul (Spanul). Ca orice basm care reflecta structurile originare, si Povestea... este expresia credintei optimiste a neamului romanesc, dupa care adevarul celui bun si viteaz va iesi la lumina ca o garantie a unei fericiri posibile pentru toti.

Odata intrat in lumea feericului, autorul isi urmareste eroul pas cu pas, devenind personaj in expunere: pentru ca fratele sau nu avea urmasi-baieti, un imparat le propune feciorilor sa plece la unchiul lor pentru a-l mosteni. Cum cei mari dau gres, spre dezolarea parintelui, praslea incercă si el, dupa ce, miluind o batrana face rost de armele, hainele si calul ("Smartoaga ghijuroasa", dar, de fapt, un bidiviu nazdravan) tatalui sau.

Trece cu bine de ursul cumplit ce-i atine calea, sperand ca profetia luminoasa a domniei se va implementa. Expozitia ampla lasa loc intrigii: nesocotind sfatul parintesc, isi ia sluga un span de care va fi inselat teribil si facut sluga caci era "boboc de felul sau la trebi de-aiestea". Personaj malefic, extrem de convingator, Spanul il va numi "Harap Alb" si-l va trimite, sperand ca-l va pierde, ba dupa pielea-tezaur a cerbului, ba dupa fata imparatului Rosu, autorul lasandu-l sa ramana prin excelenta personaj negativ, necuviiincios, lipsit de omenie, lacom si ingrat Pentru a evita monotonia epicului, in scena apar, unul mai "chipos" decat altul, cei care vor fi actanti la curtea imparatului Rosu, prietenii de nadejde, alaturi de regim albinelor si cea a furnicilor si-1 vor sprijini pe cel oropsit si cand casa de arama il putea preface-n scrum, salvandu-l de ospatul homeric, de alegerea fara gres a macului de nisip, de viclenia fetei "farmazoane", de sosia ei, inviorand astfel narratiunea ampla ce pare a se apropia de final.